

Αναζητώντας την αλήθεια για τα παιδιά του εμφυλίου

Το Περιοδικό

Μία ταινία-σύνθεση μυθοπλασίας -με ηθοποιούς και πρόσωπα που έχουν βιώσει τα γεγονότα- και «δραματοποιημένου» Αρχαϊκού υλικού που τα περιλαμβάνει... Για ένα κεφάλαιο της Ιστορίας απωθημένο στις συνειδήσεις μας -από τις παρενέργειες του Εμφυλίου και του Ψυχρού Πολέμου- που σημερινά γεγονότα το επαναφέρουν.

Γιοι της Ελλάδας, απευθύνομαι σ' εσάς, τους αγρότες, τους εργάτες, τους διανοούμενους, που υπηρετείτε αναγκαστικά στον στρατό μιας κυβέρνησης που δεν σας εκπροσωπεί [...] Ένας εμφύλιος πόλεμος όπως ο δικός σας είναι ο πιο φοβερός από τους πολέμους και οι μόνοι που ωφελούνται είναι εκείνοι που σας οδήγησαν σ' αυτόν.

Γράμμος 1948. Πωλ Ελιάρ

«Παιδομάζωμα ή παιδοσώσιμο»; Αυτό το ερώτημα θα μπορούσε να αποτελεί σημείο αναφοράς και εκκίνησης γύρω από τη συζήτηση για μια ιδιαίτερα σκοτεινή πλευρά της περιόδου 1946 - 1949, του εμφυλίου πολέμου ή δεύτερου αντάρτικου. Δύο διαφορετικές και ανταγωνιστικές προσπάθειες των δύο αντιμαχόμενων πλευρών του πολέμου, δύο εκ διαμέτρου αντίθετες αφηγήσεις που είχαν σε ένα μεγάλο βαθμό το ίδιο επίκεντρο : τη μαζική μετακίνηση των παιδιών του εμφυλίου.

Από τη μία η μαζική μετακίνηση 30.000 περίπου παιδιών, από το «Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας», εκτός της χώρας, σε Ιδρύματα Πολιτικών Προσφύγων σε χώρες της χωρισμένης Ευρώπης του Ψυχρού Πολέμου και άλλα τόσα, από τον Κυβερνητικό στρατό και το στρατόπεδο των εθνοφρόνων προεξάρχουσας της Βασίλισσας Φρειδερίκης, σε «Παιδοπόλεις» που ίδρυσε αυτοπροσώπως η τελευταία. Τα γεγονότα δείχνουν να αποσιωπιούνται και να σβήνουν ανάμεσα στις αλληλοκατηγορίες των δύο αντιπάλων στρατοπέδων. Που βρίσκεται η αλήθεια;

Ο Διονύσης Γρηγοράτος επιχειρεί να δώσει την απάντηση χωρίς να κρατάει ίσες αποστάσεις, μέσα από την καινούρια του ταινία και την αναπαράσταση τραγικών οδοιπορικών που δεν τέλειωσαν με το τέλος του Εμφυλίου αλλά συνεχίστηκαν εκτός και εντός της Ελλάδος. Με εξορίες, απαγορεύσεις επανόδου στις εστίες των απομακρυσθέντων, διακρίσεις κλπ. Οδοιπορικά που συνεχίζονται και στις μέρες μας με τις ψυχολογικές επιπτώσεις που κουβαλούν αυτά τα «πρώην παιδιά» για μια «παιδική ηλικία» που δεν έζησαν

τότε και η μνήμη τους δεν μπορεί σήμερα να αναπληρώσει... Σημαντικά ντοκουμέντα έρχονται στο φως στο πλαίσιο αυτού του κινηματογραφικού εγχειρήματος, όπως οι δηλώσεις - ομολογίες της ίδιας της Βασίλισσας Φρειδερίκης αλλά και αξιωματούχων όπως ο Βρετανός συνταγματάρχης Sheppard.

Το «Fils de Grèce - Τα παιδιά του εμφυλίου», δεν είναι ντοκιμαντέρ. Είναι ένα δύσκολο πείραμα σύνθεσης σκηνών αναπαράστασης και αρχαιικού υλικού σε μία ιστορία που απλώνεται από την Ελλάδα και την εξεγερμένη Αθήνα του Δεκέμβρη του 2008, μέχρι την Τασκένδη και από τη δεκαετία του '40 μέχρι τη σύγχρονη πραγματικότητα της κρίσης. Με σπάνιο ακυκλοφόρητο υλικό αρχείου εκείνης της εποχής και σύγχρονα γυρισμένες σκηνές στους τόπους των ιστορικών γεγονότων. Με πραγματικά πρόσωπα που έζησαν και πρωταγωνίστησαν στα γεγονότα και φανταστικά που τα συμπληρώνουν προωθώντας την πλοκή της ταινίας, ενσαρκώνοντας είτε χαρακτήρες του παρελθόντος της Ελλάδας του Εμφυλίου, είτε του παρόντος της Ελλάδας της κρίσης. Στην ταινία επίσης «συμμετέχουν» σημαντικά πολιτικά πρόσωπα που βίωσαν τα γεγονότα (πέρα των πρωταγωνιστών) με τη μορφή συνοδευτικών βίντεο σε blogs.

Ο σκηνοθέτης των ταινιών «Παράσταση για έναν ρόλο» (1978), «Φάκελος Πολκ στον αέρα» (1988), «Κανείς δεν χάνει σε όλα» (2000) και μιας σειράς από ντοκιμαντέρ, δραματοποιημένων και μη, στις δεκαετίες του 1990 και του 2000, παραμένοντας πιστός στον «πολιτικό» κινηματογράφο επιστρέφει με μια ανεξάρτητη παραγωγή με γυρίσματα στην Αθήνα, στον Γράμμο και στην Τασκένδη, που κράτησαν 6 χρόνια, εγκαταλείποντας για πρώτη φορά το φιλμ.

*** Η ταινία ντεμπούταρι στις κινηματογραφικές αίθουσες στις 12 Μαρτίου. Δείτε το τρέλερ της ταινίας:**